

Besluit

Ons ACM/DE/2014/202228

kenmerk:

Zaaknummer: 09.0298.29

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 60ac, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Procesverloop.....	4
3	Wettelijk kader	5
4	Beoordeling van het handhavingsverzoek	7
4.1	Relevante feiten en omstandigheden	7
4.2	Beoordeling.....	8
5	Dictum	9
	Bijlage 1 – Uitgebreide beschrijving procesverloop.....	10

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 60ac, eerste en tweede lid, gelezen in samenhang met artikel 1b, derde lid, van de Gaswet. Op grond hiervan kan een afnemer op een gastransportnet een verzoek tot handhaving (hierna: handhavingsverzoek) indienen bij ACM.
2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op het gezamenlijk ingediende verzoek van de heer en de heer (hierna: verzoekers) van 24 september 2009¹ om handhavend op te treden tegen de beheerder van bungalowpark De Horn te Schagen (hierna: De Horn) in verband met de energievoorziening op het park. Uit nadere correspondentie is komen vast te staan dat het verzoek betrekking heeft op het ontbreken van de mogelijkheid voor verzoekers om zelf te bepalen van welke leverancier zij hun gas betrekken.²
3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat een overzicht van het procesverloop en de relevante feiten en omstandigheden. Hoofdstuk 3 beschrijft het wettelijk kader. Hoofdstuk 4 beschrijft het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij ACM bekend zijn, en bevat een inhoudelijke beoordeling van het handhavingsverzoek. Hoofdstuk 5 bevat het dictum van dit besluit.

¹ ACM merkt op dat met ingang van 1 april 2013 aanvragen die zijn ingediend bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) worden aangemerkt als aanvragen die zijn ingediend bij de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM). In verband met de leesbaarheid van dit besluit wordt in het vervolg altijd ACM gebruikt, ook waar het gaat om handelingen die in het verleden door de Raad zijn uitgevoerd.

² Voor een beoordeling van het handhavingsverzoek inzake de elektriciteitslevering op De Horn verwijst ACM naar het besluit van 22 april 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/201782.

2 Procesverloop

4. In dit hoofdstuk geeft ACM een beknopte weergave van de procedurele stappen die zij heeft gezet in het kader van dit handhavingsverzoek en de informatie met betrekking tot de relevante feiten en omstandigheden die zij op deze wijze heeft verkregen. Voor een uitgebreide beschrijving verwijst ACM naar Bijlage 1 bij dit besluit.
5. Op 24 september 2009 hebben verzoekers bij ACM een handhavingsverzoek ingediend met betrekking tot het beheer van de netten voor het transport van elektriciteit, gelegen op het terrein van De Horn. ACM heeft dit verzoek op 25 september 2009 ontvangen.³
6. Nadien bleek dat de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister) voornemens was de gedoogsituatie die was ontstaan ten aanzien van elektriciteit- en gastransportnetten op recreatieparken te beëindigen middels een wetsvoorstel.⁴ Hiermee zouden tevens de problemen van verzoekers worden opgelost. ACM heeft daarom de behandeling van het handhavingsverzoek aangehouden totdat het wetsvoorstel op 20 juli 2012 in werking trad.⁵
7. Hierna heeft ACM het handhavingsverzoek van verzoekers wederom in behandeling genomen. In de periode van 19 september 2012 tot en met november 2013 heeft ACM diverse malen telefonisch en per e-mail contact gehad met alle betrokkenen.
8. In deze periode heeft de vermoedelijke eigenaar van het gastransportnet, Lecc Vastgoed B.V. (hierna: Lecc), telefonisch aangegeven dat het gastransportnet is aangesloten op een propaangastank. ACM heeft daarom op 29 november 2013 verzoekers en Lecc per brief verzocht om aanvullende informatie aan te leveren ten einde een besluit op het handhavingsverzoek te kunnen nemen.⁶ Bij brief van 6 januari 2014 hebben verzoekers aan ACM de gevraagde informatie overgelegd.⁷ Lecc heeft bij brief van 9 januari 2014 de gevraagde informatie verstrekt.⁸
9. Bij brief van 13 maart 2014 heeft ACM het ontwerpbesluit voor een periode van twee weken voor reactie aan de betrokken partijen voorgelegd.⁹ ACM heeft hierop geen reactie ontvangen.

4/11

³ Brief met kenmerk ACM/DE/2009/104870 (voorheen: 103355/1).

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 32 814, nrs. 1 en 2.

⁵ Zie hiertoe onder andere: brief met kenmerk ACM/DE/2012/205032 (voorheen: 103355/6).

⁶ Brieven met kenmerken ACM/DE/2013/206766 (voorheen: 103355/64), ACM/DE/2013/206788 (voorheen: 103355/65) en ACM/DE/2013/207006 (voorheen: 103355/66).

⁷ Brief met kenmerk ACM/DE/2014/100030.

⁸ E-mail met kenmerk ACM/DE/2014/300159 en brief met kenmerk ACM/DE/2014/100216.

⁹ Brieven met kenmerken ACM/DE/2014/200430, ACM/DE/2014/201410, ACM/DE/2014/201411 en ACM/DE/2014/201412.

3 Wettelijk kader

10. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

11. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, d, m, en o, van de Gaswet luiden:

“b. gas:

1°. aardgas dat bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is en

2°. stof die:

- is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of*
- is opgewekt in een hybride productie-installatie die gebruik maakt van zowel hernieuwbare als fossiele energiebronnen en*
- bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is voor zover het mogelijk en veilig is deze stof overeenkomstig hoofdstuk 2 te transporteren.*

c. gasproductienet: een of meer pijpleidingen die onderdeel uitmaken van een olie- of gaswinningsproject of die worden gebruikt voor het transport van gas rechtstreeks van een gaswinningsproject naar een verwerkingsinstallatie, een opslagplaats of een aanlandingsplaats

d. gastransportnet: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer;

m. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;

o. afnemer: een persoon met een aansluiting op een gastransportnet;”

12. Artikel 1b, derde lid, van de Gaswet luidt:

“De Autoriteit Consument en Markt kan bindende aanwijzingen geven in verband met de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 713/2009, verordening 715/2009, verordening 994/2010 en verordening 1227/2011. Van de beschikking wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.”

13. Artikel 60ac, eerste en tweede lid, van de Gaswet luidt:

- “1. De Autoriteit Consument en Markt kan in geval van overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze wet, met uitzondering van de artikelen 5, 9, tweede lid, 13a, 13d, vijfde lid, en 13e, tiende lid, 54, eerste lid, 54a, eerste lid, en artikel 55, tweede en derde lid, van verordening 715/2009, verordening 994/2010 en verordening 1227/2011 de overtreder een last onder dwangsom opleggen.*
- 2. Indien daarvoor naar haar oordeel aanleiding bestaat, gelet op het voorschrift waarop de overtreding betrekking heeft, geeft de Autoriteit Consument en Markt een bindende aanwijzing als bedoeld in artikel 1b, derde lid, alvorens een last onder dwangsom op te leggen.”*

4 Beoordeling van het handhavingsverzoek

14. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij het handhavingsverzoek heeft beoordeeld. Hiertoe beschrijft ACM in paragraaf 4.1 de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot dit handhavingsverzoek. Vervolgens bevat paragraaf 4.2 de inhoudelijke beoordeling van het handhavingsverzoek.

4.1 Relevante feiten en omstandigheden

15. In deze paragraaf geeft ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot het handhavingsverzoek. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan het verzoek tot handhaving en aanvullende informatie die door verzoekers en Lecc is verstrekt. Op basis van deze informatie stelt ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.
16. De heer [redacted] en de heer [redacted] zijn beiden eigenaar van een houten chalet op De Horn te Schagen. Deze houten chalets staan op de percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Harenkarspel, sectie I nummers [redacted] en [redacted]. De eigendom van de chalets is aangetoond door middel van het overleggen van de aktes van levering van 16 oktober 2003, 12 december 2003 respectievelijk van 23 januari 2004.¹⁰
17. Lecc heeft toegelicht dat er op De Horn meerdere stelsels van gasleidingen zijn gelegen die onderling niet zijn verbonden. De stenen bungalows zijn, volgens Lecc, aangesloten op het gastransportnet van Liander N.V., de, overeenkomstig artikel 2 van de Gaswet, aangewezen regionale netbeheerder in de regio van De Horn. De houten chalets zijn aangesloten op een stelsel van gasleidingen dat is aangesloten op een propaangastank of maken gebruik van gasflessen. Zowel verzoekers als Lecc stellen vast dat de chalets van verzoekers zijn aangesloten op het stelsel van propaangasleidingen dat is aangesloten op de propaangastank van Lecc.
18. Het handhavingsverzoek ziet op de mogelijkheid om gas te betrekken bij een leverancier naar keuze. Volgens verzoekers weigert Lecc om dit mogelijk te maken. Lecc betwist dit niet. Hij stelt zich echter op het standpunt dat er sprake is van een propaangasnet, waardoor de Gaswet niet van toepassing is.

7/11

¹⁰ ACM merkt op dat zij twee akten inzake de levering van enige percelen aan de heer [redacted] heeft ontvangen. ACM stelt vast dat deze dat deze akten van levering van elkaar verschillen ten aanzien van de datum (16 oktober 2003 respectievelijk 23 januari 2004), de geleverde percelen, de te naam stelling en het adres. Het is ACM niet bekend welke akte de juiste akte is.

4.2 Beoordeling

19. Vast staat dat de gasleidingen waarop de onroerende zaken van verzoekers zijn aangesloten worden gebruikt ten behoeve van het transport van propaangas. De hoofdcomponent van propaangas is propaan. De moleculaire structuur van propaangas wijkt af van die van methaan (CH_4 respectievelijk C_3H_8). Dat propaan niet aan methaan gelijkwaardig is, blijkt daarnaast uit het feit dat de verbrandingswaarden, het soortgelijk gewicht, de geur, de temperatuur waarbij het onder atmosferische druk vloeibaar wordt en de toepasbaarheid in toestellen van beide stoffen verschillen van de kenmerken van methaan.
20. Uit het voorgaande randnummer volgt dat propaan niet gelijkwaardig is aan methaan. Propaan voldoet daarom niet aan de definitie van gas in de zin van artikel 1, onderdeel b, sub 1 of 2, van de Gaswet. Propaangas kan dan ook niet worden gebruikt in gastransportnetten die geschikt zijn voor het transport van gas als bedoeld in de Gaswet. De propaangasleidingen op het terrein van De Horn zijn om deze reden niet aangesloten op het gastransportnet van Liander, maar op een propaangastank van Lecc.
21. Nu er geen sprake is van een gas in de zin van artikel 1, onderdeel b, van de Gaswet, vallen de leidingen op het terrein van De Horn die worden gebruikt voor het transport van propaangas niet onder de definitie van gastransportnet in artikel 1, onderdeel d, van de Gaswet. Aangezien de Gaswet hierdoor niet van toepassing is op de gasleidingen op het terrein van De Horn, is ACM niet bevoegd om handhavend op te treden.

5 Dictum

22. De Autoriteit Consument en Markt is niet bevoegd om handhavend op te treden ten aanzien van het stelsel van propaangasleidingen op recreatiepark De Horn te Schagen. Derhalve wijst de Autoriteit Consument en Markt het handhavingsverzoek af.
23. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

Den Haag,

Datum: 22 april 2014

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

9/11

Bijlage 1 – Uitgebreide beschrijving procesverloop

1. In deze bijlage geeft ACM een uitgebreide beschrijving van de procedurele stappen die zij heeft gezet in het kader van dit handhavingsverzoek en de informatie met betrekking tot de relevante feiten en omstandigheden die zij op deze wijze heeft verkregen.
2. Op 24 september 2009 hebben de heer en de heer (hierna: verzoekers) bij ACM een verzoek tot handhaving ingediend met betrekking tot het beheer van de netten voor het transport van gas, gelegen op het terrein van bungalowpark De Horn te Schagen (hierna: De Horn). ACM heeft dit verzoek op 25 september 2009 ontvangen.¹¹
3. Naar aanleiding van het verzoek om handhavend op te treden heeft ACM de Vereniging van Eigenaren Bungalowpark De Horn¹² hiervan per brief van 2 december 2009 op de hoogte gesteld en tevens verzocht om informatie over het gastransportnet te verstrekken.¹³ Verzoekers zijn hierover per brief van 2 december 2009 over geïnformeerd.¹⁴ Op het verzoek van ACM is door de voorzitter van de Vereniging van Eigenaren Bungalowpark “De Horn” telefonisch gereageerd op 7 januari 2010. Tijdens het telefoongesprek heeft de voorzitter toegezegd de gevraagde informatie per fax te aan ACM te sturen. Dit is niet gebeurd.
4. Nadien bleek dat de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister) voornemens was de gedoogsituatie die was ontstaan ten aanzien van elektriciteit- en gastransportnetten op recreatieparken te beëindigen. De Minister heeft in dit kader een wetsvoorstel ingediend¹⁵. ACM achtte het in het belang van zowel verzoekers als de eigenaar van het gastransportnet De Horn om de behandeling van het handhavingsverzoek aan te houden tot het moment waarop dit wetsvoorstel tot wet zou zijn verheven. Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel zouden de door verzoekers geschetste problemen immers worden opgelost.
5. Op 20 juli 2012 is uiteindelijk de Wet tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (implementatie van richtlijnen en verordeningen op het gebied van elektriciteit en gas) in werking getreden. Hiermee is een aanwijzing- en toezichtbeleid op recreatieparken in werking getreden dat reactief van aard is, waarbij het uitgangspunt is dat de recreatiesector (meer specifiek de vereniging van recreatieondernemers Nederland; hierna: Recron) zelf uitvoering geeft aan de rechten van afnemers onder andere op het gebied van vrije leverancierskeuze. Aanwijzingen zouden zich dan kunnen beperken tot die gevallen waarin een klacht wordt ingediend over het ontbreken van een aanwijzing van een netbeheerder voor die netten.¹⁶

¹¹ Brief met kenmerk ACM/DE/2009/104870 (voorheen: 103355/1).

¹² Op het moment van het indienen van het handhavingsverzoek was de Vereniging van Eigenaren Bungalowpark “De Horn” eigenaar van (delen van) van De Horn. Het vermoeden bestond dat zij tevens eigenaar was van het gastransportnetnet ter plaatse.

¹³ Brief met kenmerk ACM/DE/2009/203937 (voorheen: 103355/3).

¹⁴ Brief met kenmerk ACM/DE/2009/203938 (voorheen: 103355/2).

¹⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 32 814, nrs. 1 en 2.

¹⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 32814, nr. 7, blz. 21.

6. Op 14 augustus 2012 hebben verzoekers, mede gelet op de inwerkingtreding van de aangekondigde wetwijziging, telefonisch contact opgenomen met ACM om te informeren naar de gevolgen van de wetwijziging voor hun specifieke situatie. ACM heeft toegelicht dat de wetgever heeft gekozen voor een reactief toezichtbeleid met als uitgangspunt dat de recreatiesector uitvoering geeft aan de rechten en plichten van afnemers waaronder de mogelijkheid van een vrije leverancierskeuze. Om hieraan invulling te geven heeft ACM vervolgens contact opgenomen met de vermoedelijke eigenaar van het gastransportnet, Lecc Vastgoed B.V. (hierna: Lecc),¹⁷ en de vereniging van recreatieondernemers Nederland (hierna: Recron). In overleg met de Recron is besloten om verzoekers door te verwijzen naar deze brancheorganisatie, zodat de recreatiesector eerst zelf kon proberen de klachten op te lossen door uitvoering te geven aan het recht op vrije leverancierskeuze. ACM heeft dit bij brief van 27 augustus 2012 gecommuniceerd aan verzoekers.¹⁸ Bij e-mail van 18 september 2012 heeft Recron aangegeven dat er niet tot een oplossing is gekomen, mede vanwege op de slechte relatie tussen Lecc en verzoekers.¹⁹
7. Hierna heeft ACM het handhavingsverzoek van verzoekers wederom in behandeling genomen. In de periode van 19 september 2012 tot en met november 2013 heeft ACM diverse malen telefonisch en per e-mail contact gehad met alle betrokkenen.
8. In deze periode heeft Lecc telefonisch aangegeven dat het gastransportnet is aangesloten op een propaangastank. ACM heeft daarom op 29 november 2013 verzoekers en Lecc per brief verzocht om aanvullende informatie aan te leveren ten einde een besluit op het handhavingsverzoek te kunnen nemen.²⁰ Bij brief van 6 januari 2014 hebben verzoekers aan ACM de gevraagde informatie overgelegd.²¹ Lecc heeft bij brief van 9 januari 2014 de gevraagde informatie verstrekt.²²
9. Bij brief van 13 maart 2014 heeft ACM het ontwerpbesluit voor een periode van twee weken voor reactie aan de betrokken partijen voorgelegd.²³ ACM heeft hierop geen reactie ontvangen.

11/11

¹⁷ Lecc Vastgoed B.V. stelt dat hij de eigendom van het elektriciteitsnet heeft overgenomen van de Vereniging van Eigenaren Bungalowpark "De Horn" op 27 januari 2012.

¹⁸ Brief met kenmerk ACM/DE/2012/205032 (voorheen: 103355/6).

¹⁹ Bij e-mail van 6 december 2013 (kenmerk ACM/DE/2012/301405, voorheen: 103355/6) heeft Recron aan verzoekers toegelicht hoe zij zelf een energieleverancier kunnen kiezen. Recron heeft in deze e-mail verzoekers tevens doorverwezen naar de Geschillencommissie.

²⁰ Brieven met kenmerken ACM/DE/2013/206766 (voorheen: 103355/64), ACM/DE/2013/206788 (voorheen: 103355/65) en ACM/DE/2013/207006 (voorheen: 103355/66).

²¹ Brief met kenmerk ACM/DE/2014/100030.

²² E-mail met kenmerk ACM/DE/2014/300159 en brief met kenmerk ACM/DE/2014/100216.

²³ Brieven met kenmerken ACM/DE/2014/200430, ACM/DE/2014/201410, ACM/DE/2014/201411 en ACM/DE/2014/201412.